

Sista ordet om OBE?

II Svar till Carl Gustaf Carpel i Läkartidningen 43/2005 (sidan 3162).

Skall man vara semantiskt korrekt står bokstäverna OBE för »Officer of the British Empire«, men det är underförstått att det rör sig om »Officer of the Order of the British Empire«.

The New Shorter Oxford English Dictionary skriver också ut det som: »OBE = Officer of (the Order of) the British Empire«.

Imperiet finns inte mer

Självva det Brittiska Imperiet finns nu inte längre, men vi har däremot en sammanslutning av länder som tidigare ingått i det britiska imperiet och kallas »The British Commonwealth«. Någon titel som »Officer i hela det Brittiska Imperiet« har mig veterligen aldrig funnits.

Man har på senare tid också diskuterat möjligheten av att byta namnet på orden till något som är mera relevant i dagens samhälle.

Denna orden instiftades så sent som 1917 av Kung Georg V, och skall man vara helt korrekt så heter den fortfarande »The Most Excellent Order of the British Empire« och dess motto är »God and Empire«.

Konst, idrott och samhällsliv

Den är otvivelaktigt den mest demokratiska av engelska ordnar, och den instiftades för att man skulle kunna hedra icke stridande män och, för första gången, också kvinnor som utfört förnämliga insatser under det första världskriget. Den ges numera till män och kvinnor som gjort exceptionella insatser inom konst, idrott och samhällsliv.

Välkända överläkare och professorer får ofta en CBE, och ett antal läkare får ett »Knighthood« och blir »Sir«. Presidenterna för de engelska kirurg- och medicinsammanslutningarna blir automatiskt »Sir« eller »Dame«, medan presidenten för de skottiska kirurgsammanslutningarna får nöja sig med en »CBE«.

Bo Adrian Pettersson

överläkare, Chester, England
Bopetts@aol.com

Diktafoner är ett farligt gift ...

II Häromdagen när jag gick rond på sjukhemmet hörde jag mig själv muttra om mina vikarier:

»Om inte folk dikterade så förbannat skulle den här världen vara ett bättre ställe.«

Syster sa:

»Jag har hört det förut. Jag var gift med en läkare i trettio år.«

Så går det till i Norge

På den tiden då jag knäckte extra på vårdcentral i Norge såg jag vad kulturskillnader kan göra. Läkarsekreterarna beställde morfin, assisterade vid operationer och hade i största allmänhet hand om det praktiska förståndet. Det enda de inte gjorde var att skriva ut diktat. Första dagen frågade jag efter diktafon. När de väl förstätt vad jag talade om förklarade de glatt att »Journalerna, dom skriver du själv«.

Men i svensk sjukvård skall allt dikteras, kosta vad det kosta vill. Att läkare dikterar intagningsanteckningar och epikriser kan väl ibland vara vettigt, men att läkare dikterar daganteckningar och jouranteckningar är helt bisarrt. Det uppmuntrar till ordrikeedom och svammel. Den som själv skriver kortare saker lär sig hushålla med orden.

Det är inte bara en fråga om onödigt arbete. På vårdcentraler och sjukhem där patienterna inte vårdas i avgränsade perioder kan journalerna växa ut i det oändliga. På »mitt« sjukhem har en del dementa patienter journaler som är arton sidor långa. Ingen människa kan läsa arton sidor journal. Effekten blir att en jourläkare eller vikarie inte kan sätta sig in i fallet.

En läggningssak

Sedan är det en läggningssak vad doktorn gör. Mer nitiska kollegor gör en pseudosammanfattning av journalen för att bevisa att de försökt läsa den. Denna sammanfattning är alltför ofullständig för att i långa loppet vara till nytta. Patientens oläsliga journal förlängs med ytterligare en tredjedels sida.

Den andra reaktionen är möjligen vanligare hos manliga kollegor. Man ger upp direkt och skriver bara en rad om det aktuella. Dessa anteckningar får gärna en så att säga isländsk karaktär: »Orolig. Rev halva avdelningen. Till akuten; se remiss.«

Journalen patientens egendom

Vi måste se journalen som patientens egendom, något som är till för att ge patienten den bästa vården. Journalen är inte en tummelplats för läkarens

FOTO: JAN LIND

Kan ställa till mycket elände.

ångestdumpning. Det är tjänstefel att använda en patientjournal som ett forum för att bevisa hur mycket man som läkare tänkt och brytt sig.

Avtal för diktafoninnehav

Diktafoner uppmuntrar till svammel, ångestdumpning och oläsbara journaler. Jag föreslår att alla läkare som vill ha en diktafon skriver under ett avtal där det står:

»Jag, NN, är medveten om att jag med denna diktafon fått ett vapen i mina händer som kan göra patienten mer skada än nytta. Jag förbinder mig att alltid betänka detta och att använda diktafonen så att den gagnar patienten och inte mina narcissistiska behov av att dokumentera dels varenda tanke som farit genom min skalle, dels varenda kroppsdel som jag klämt på för att jag tror att Ansvarsnämnden står och kikar mig över axeln.«

Gunnar Bergquist

ST-läkare geriatrik, Stockholm
GunnarBergquist@hem.utfors.se

LT Debatt

Skriv kort så publicerar vi ditt inlägg snabbare! Bidrag till LT Debatt bör inte vara längre än 800 ord (ca 5 700 tecken).